

Briselē, 2024. gada 9. oktobrī
(OR. en)

14323/24

Starpiestāžu lieta:
2024/0255(NLE)

UD 206
MED 42
POLCOM 268
ECOFIN 1115
COMER 117

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2024. gada 8. oktobris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2024) 443 final/2
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kas izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz minētās Apvienotās komitejas Lēmuma Nr. 1/2023 grozījumiem ar mērķi ietvert pārejas noteikumus grozījumos Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, kuri būs piemērojami no 2025. gada 1. janvāra

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2024) 443 *final*/2.

Pielikumā: COM(2024) 443 *final*/2

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 8.10.2024.
COM(2024) 443 final/2

2024/0255 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2024)443 final of 8.10.2024

Insertion of the interinstitutional reference.

Concerns all language versions

The text shall read as follows:

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kas izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz minētās Apvienotās komitejas Lēmuma Nr. 1/2023 grozījumiem ar mērķi ietvert pārejas noteikumus grozījumos Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, kuri būs piemērojami no 2025. gada 1. janvāra

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Eiropas Savienība ir parakstījusi Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem un ir pārstāvēta ar minēto konvenciju izveidotajā Apvienotajā komitejā. Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā saistībā ar paredzēto lēmuma pieņemšanu par pārejas noteikumiem attiecībā uz konvencijas piemērošanu no 2025. gada 1. janvāra.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Reģionālā konvencija par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem

Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem ("konvencija")¹ paredzēti noteikumi par to preču izcelsmi, kas tiek tirgotas saskaņā ar attiecīgajiem nolīgumiem, kuri noslēgti starp tās Līgumslēdzējām pusēm.

Ar konvenciju brīvās tirdzniecības nolīgumu tīklam izveido izcelsmes noteikumu daudzpusēju satvaru, un to piemēro, neskarot minētajos nolīgumos noteiktos principus. Konvencija paredz diagonālās kumulācijas piemērošanu starp konvencijas 25 Līgumslēdzējām pusēm: Eiropas Savienību, Islandi, Lihtenšteinu, Norvēģiju, Šveici, Alžīriju, Ēģipti, Izraēlu, Jordāniju, Libānu, Maroku, Palestīnu², Sīriju, Tunisiju, Turciju, Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Ziemeļmaķedoniju, Melnkalni, Serbiju, Kosovu*, Fēru salām, Moldovas Republiku, Gruziju un Ukrainu ("Līgumslēdzējas puses"). Konvencija attiecībā uz Savienību stājas spēkā 2012. gada 1. maijā.

Konvencija tika grozīta ar Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 1/2023 (2023. gada 7. decembris) attiecībā uz grozījumiem Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem. Šis lēmums stāsis spēkā 2025. gada 1. janvārī³.

2.2. Apvienotā komiteja

Ar konvencijas 3. panta 1. punktu izveidotā Apvienotā komiteja pieņem konvencijas grozījumus, pārvalda to un nodrošina tās pareizu īstenošanu saskaņā ar tās 4. pantu. Saskaņā ar Apvienotās komitejas reglamenta 12. pantu Apvienotās komitejas lēmumus pieņem ar to Līgumslēdzēju pušu vienprātīgu balsojumu, attiecībā uz kurām konvencija ir stājusies spēkā, kuras ir klāt vai ir pārstāvētas Apvienotās komitejas sanāksmē.

Līgumslēdzējām pusēm, attiecībā uz kurām konvencija ir stājusies spēkā, ir balsstiesības. Katrai Līgumslēdzējai pusei ir viena balss.

2.3. Paredzētais Apvienotās komitejas akts

Apvienotajai komitejai savā 16. sanāksmē ir jāpieņem lēmums par pārejas noteikumiem attiecībā uz konvencijas piemērošanu no 2025. gada 1. janvāra ("paredzētais akts").

¹ OV L 54, 26.2.2013., 4. lpp.

² Šis nosaukums nav uzskatāms par Palestīnas valsts atzīšanu, un tas neskar dalībvalstu individuālo nostāju šajā jautājumā.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

³ OV L, 2024/390, 19.2.2024.

Paredzētā akta mērķis ir uz vienu gadu ieviest pārejas noteikumus. Pārejas noteikumi nodrošinās diagonālās kumulācijas nepārtrauktu piemērošanu un preferenciāla režīma piešķiršanu saskaņā ar konvenciju.

Paredzētais akts kļūs Līgumslēdzējām pusēm saistošs saskaņā ar 4. panta 3. punkta a) apakšpunktu, kurā noteikts: “Apvienotā komiteja ar lēmumu pieņem šīs konvencijas grozījumus”. Turklāt 4. panta 3. punkta pēdējā teikumā ir noteikts: “Šajā punktā minētos lēmumus Līgumslēdzējas puses īsteno atbilstoši savas valsts likumiem.”

Šim Apvienotās komitejas Lēmuma Nr. 1/2023 grozījumam būtu jāstājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Konvencija ir piemērojama, pamatojoties uz atsauci uz šo konvenciju, kura ir iekļauta Līgumslēdzēju pušu attiecīgo divpusējo nolīgumu protokolos par izcelsmes noteikumiem.

Pašlaik kumulācijas iespējas Eiropas un Vidusjūras reģionā (*PEM*) ir balstītas uz nolīgumu tīklu starp Līgumslēdzējām pusēm, kas paredz identisku izcelsmes noteikumu piemērošanu. Tie ietver pašreizējos konvencijas noteikumus, kā arī divpusējos protokolus par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm, kuri bija spēkā pirms konvencijas (“pirmskonvencijas protokoli”).

Vienlaikus no 2021. gada 1. septembra divpusēji stājās spēkā noteikumu kopums, ko fakultatīvi piemēro konvencijā, kamēr nav noslēgti un stājušies spēkā konvencijas grozījumi (pārejas noteikumi).

Konvencija tika grozīta ar Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem Apvienotās komitejas 2023. gada 7. decembra Lēmumu Nr. 1/2023, kas stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī. Juridiskās sekas ir tādas, ka no minētā datuma vairs nebūs piemērojami pašreizējie konvencijas noteikumi un pārejas noteikumi.

Vairākas Līgumslēdzējas puses informēja Apvienotās komitejas sekretariātu, ka iekšējo procedūru ilguma dēļ tās līdz 2025. gada 1. janvārim nevarēs atjaunināt savus protokolus par izcelsmes noteikumiem, lai iekļautu atsauci uz pārskatītajiem konvencijas noteikumiem.

Tā rezultātā dažas Līgumslēdzējas puses varētu piemērot pārskatītos konvencijas noteikumus, savukārt citas joprojām piemērotu pašreizējos konvencijas noteikumus vai pirmskonvencijas protokolus. Tas varētu izjaukt pašreizējās diagonālās kumulācijas iespējas, ietekmējot tirdzniecības plūsmas *PEM* reģionā.

Ja pāreja uz pārskatītajiem konvencijas noteikumiem nav vienlaicīga visām Līgumslēdzējām pusēm, tas nedrīkstētu radīt mazāk labvēlīgu situāciju, nekā pašlaik iespējams saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu.

Pārejas noteikumi attiecībā uz Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu izcelsmes noteikumiem piemērošanu būtu jāievieš uz vienu gadu. Tas nodrošinās nepārtrauktu diagonālās kumulācijas piemērošanu un preferenciāla režīma piešķiršanu saskaņā ar konvenciju, līdz būs pabeigts process, kurā visi divpusējie protokoli tiks saskaņoti ar pārskatītajiem konvencijas noteikumiem.

Pārejas noteikumiem būtu jāaptver:

- iespēja pieprasīt preferenciālu režīmu, iesniedzot izcelsmes apliecinājumus, kas izdoti pirms 2025. gada 1. janvāra saskaņā ar izdošanas brīdī piemērojamajiem izcelsmes noteikumiem un kas iesniegti to derīguma termiņā vai pēc tam, kā atļauts;

- administratīvā sadarbība, lai pārbaudītu izcelsmes apliecinājumus, kas izdoti saskaņā ar dažādiem noteikumu kopumiem;
- spēkā esošo konvencijas noteikumu piemērošana vienu gadu vienlaikus ar pārskatītajiem konvencijas noteikumiem;
- izcelsmes apliecinājumu, kas izdoti saskaņā ar abiem paralēli piemērojamiem noteikumu kopumiem, izsekojamības nodrošināšana, ieviešot norādi izcelsmes apliecinājumos;
- diagonālās kumulācijas piemērošana bez traucējumiem starp Līgumslēdzējām pusēm pārejas laikā no dažādajiem izcelsmes noteikumu kopumiem, kas bija piemērojami pirms 2025. gada 1. janvāra, uz pārskatītajiem konvencijas noteikumiem;
- garantija, ka pārskatītie konvencijas noteikumi no 2026. gada 1. janvāra būs piemērojami visām Līgumslēdzējām pusēm. Šajā nolūkā Līgumslēdzējas puses periodiski paziņo par to, kā tiek atjaunināti to divpusējie protokoli.

Lai nodrošinātu, ka tirdzniecības plūsmas turpinās, pamatojoties uz pašreizējām kumulācijas iespējām, līdz ir pabeigts process, kurā visi *PEM* divpusējie protokoli tiek saskaņoti ar pārskatītajiem konvencijas noteikumiem, pašreizējos konvencijas noteikumus būtu jāturpina piemērot starp tām Līgumslēdzējām pusēm, attiecībā uz kurām konvencijas pārskatītie noteikumi stājas spēkā.

Pašreizējie konvencijas noteikumi būtu piemērojami paralēli pārskatītajiem noteikumiem, dodot uzņēmējiem iespēju izvēlēties starp abiem izcelsmes noteikumu kopumiem atkarībā no esošajām piegādes ķēdēm.

Pārskatītie konvencijas noteikumi kopā ar pašreizējiem konvencijas noteikumiem radīs divas atšķirīgas kumulācijas zonas.

Pārskatītajos konvencijas noteikumos būtu jāparedz abu izcelsmes noteikumu kopumu paralēla piemērošana, ļaujot piemērot 7. pantā paredzēto kumulāciju ar noteikumu, ka attiecīgie izstrādājumi atbilst abu noteikumu kopumu prasībām.

Līgumslēdzējas puses, kuras piemēro pārskatītos konvencijas noteikumus, vienojās, ka izcelsmes apliecinājums, kas izdots saskaņā ar pašreizējiem konvencijas noteikumiem, būtu automātiski jāuzskata par derīgu saskaņā ar pārskatītajiem konvencijas noteikumiem. Tā kā kopumā pārskatītie konvencijas noteikumi ir mazāk stingri nekā spēkā esošie konvencijas noteikumi, tad arī preces, kuras atbilst konvencijas patlaban spēkā esošajiem noteikumiem, varētu atzīt par noteiktas izcelsmes precēm saskaņā ar konvencijas pārskatītajiem noteikumiem, izņemot dažus lauksaimniecības produktus, ko klasificē 2., 4.–15., 16. (izņemot apstrādātus zivsaimniecības produktus) un 17.–24. nodaļā.

Noteikumu paralēla piemērošana būtu jāattiecina tikai uz tiem izstrādājumiem, attiecībā uz kuriem pārskatītie konvencijas noteikumi ir mazāk stingri nekā pašreizējie konvencijas noteikumi;

par noteiktas izcelsmes izstrādājumiem saskaņā ar konvencijas pārskatītajiem noteikumiem varētu uzskatīt tikai tādus izstrādājumus, kuri atbilst konvencijas patlaban spēkā esošajiem noteikumiem.

Tādējādi ierosinātie grozījumi būtībā nozīmētu to, ka tiktu pārņemta pašreizējā sistēma *PEM* reģionā, pamatojoties uz pārejas noteikumu un patlaban spēkā esošo konvencijas noteikumu paralēlu piemērošanu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu”⁴.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Apvienotā komiteja ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem.

Akts, kuru Apvienotā komiteja ir aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskiem tiesību aktiem atbilstīgi Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem 4. panta 3. punktam.

Paredzētais akts nepapildina un negroza konvencijā noteikto iestāžu sistēmu.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. Secinājumi

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Ar Apvienotās komitejas aktu tiks grozīta konvencija, tāpēc pēc pieņemšanas ir lietderīgi to publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

⁴ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, kas izveidota ar Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, attiecībā uz minētās Apvienotās komitejas Lēmuma Nr. 1/2023 grozījumiem ar mērķi ietvert pārejas noteikumus grozījumos Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem, kuri būs piemērojami no 2025. gada 1. janvāra

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienība ar Padomes Lēmumu 2013/94/ES¹ noslēdza Reģionālo konvenciju par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem ("konvencija"), un attiecībā uz Savienību konvencija stājas spēkā 2012. gada 1. maijā.
- (2) Ievērojot konvencijas 4. panta 1. punktu un 4. panta 3. punkta a) apakšpunktu, Apvienotā komiteja, kas izveidota ar konvenciju ("Apvienotā komiteja"), var ar lēmumiem pieņemt konvencijas grozījumus.
- (3) Apvienotajai komitejai savā 16. sanāksmē ir jāpieņem lēmums par pārejas noteikumiem attiecībā uz konvencijas piemērošanu no 2025. gada 1. janvāra.
- (4) Konvencija tika grozīta ar Apvienotās komitejas² Lēmumu Nr. 1/2023, kas stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī. Konvencijas Līgumslēdzējas puses vienojas, ka ir vajadzīgi pārejas noteikumi, lai saglabātu tirdzniecības plūsmas, pamatojoties uz pašreizējām kumulācijas iespējām, līdz tiek pabeigts process, kurā visi divpusējie protokoli tiek saskaņoti ar pārskatītajiem konvencijas noteikumiem.
- (5) Konvencijas Līgumslēdzējas puses vienojas, ka pārejas noteikumi ir piemērojami vienu gadu – proti, no dienas, kad konvencijas grozījumi stājas spēkā, līdz 2025. gada 31. decembrim.
- (6) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Apvienotajā komitejā, jo Apvienotās komitejas lēmums Savienībai būs saistošs,

¹ OV L 54, 26.2.2013.

² Reģionālās konvencijas par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem Apvienotās komitejas Lēmums Nr. 1/2023 (2023. gada 7. decembris) attiecībā uz grozījumiem Reģionālajā konvencijā par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu preferenciāliem izcelsmes noteikumiem (OV L, 2024/390, 19.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kura Savienības vārdā ir jāieņem Apvienotās komitejas 16. sanāksmē, pamatā ir Apvienotās komitejas akta projekts, kas pievienots šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*